

Socialdepartementet  
ju.remissvar@regeringskansliet.se  
Kopia till: ju.birs@regeringskansliet.se

## Remissyttrande över promemorian Tillfällig verkställighet av svenska fängelsestraff utomlands

Ert dnr Ju2025/01973

---

Kammarrätten har, utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta, följande synpunkter.

### Ansvarsfördelning, rättstillämpning och likvärdighet

Promemorian föreslår att den mottagande statens kriminalvårdsmyndighet ska ansvara för verkställigheten av fängelsestraff i utlandet. Verkställigheten ska ske i enlighet med mottagarstatens lagstiftning och överenskommelsen med Sverige. Detta omfattar bl.a. frågor som besöks- och telefontillstånd, permission, sysselsättning samt andra kontroll- och tvångsåtgärder.

Promemorian anger att verkställigheten inte utgör svensk offentlig verksamhet och att vissa svenska regelverk, såsom språklagen (2009:600), därför inte bör vara tillämpliga. Samtidigt framhålls att frihetsberövandet även utomlands sker under svensk myndighets kontroll, vilket enligt promemorian gör det naturligt att tillämpa reglerna om uppehållstillstånd i utlänningslagen (2005:716) som om den intagne befinner sig i Sverige. Dessa ståndpunkter synes svårförenliga och analysen av svensk lags tillämplighet är generellt sett alltför översiktlig.

Kammarrätten konstaterar, i likhet med promemorian, att verkställigheten kan skilja sig mellan svenska och utländska anstalter. Promemorian framhåller dock att verkställigheten utomlands ska vara likvärdig den som sker i Sverige. Enligt utredning krävs därför att mottagarstaten uppfyller internationella åtaganden och respekterar grundläggande fri- och rättigheter. Vid behov ska mottagarstatens lagstiftning kompletteras eller ersättas genom avtalet med Sverige. Kammarrätten anser att det behöver utvecklas hur

denna likvärdighet i praktiken ska säkerställas samt vilka rättsliga och praktiska konsekvenser som kan uppstå.

Kammarrätten noterar vidare att det föreslagna avtalet med Estland i flera delar har utformats med bestämmelser som motsvarar fängelselagen (2010:610) (se bl.a. artikel 28, 36 och 37). Syftet är, såsom kammarrätten uppfattar det, att verkställigheten så långt som möjligt ska motsvara vad som gäller i Sverige. Kammarrätten konstaterar dock att svenska förarbeten och rättspraxis inte blir tillämpliga i mottagarstaten. Därmed kvarstår risken för skillnader i hur straff verkställs mellan länder.

Förslaget ställer därmed krav på garantier, effektiva tillsynsmekanismer och en klar ansvarsfördelning mellan Sverige och mottagarstaten. Dessa delar bör enligt kammarrättens utvecklas och preciseras ytterligare.

## Besök av anhöriga och andra närstående

Placering utomlands kan skapa betydande geografiska, ekonomiska och praktiska hinder för minderåriga barns samt andra anhörigas och närståendes möjligheter att besöka den intagne. Promemorian berör endast kortfattat konsekvenserna, med utgångspunkt i ett eventuellt avtal med Estland. Kammarrätten konstaterar dock att konsekvenserna kan variera beroende på mottagarstat. Förslaget bör utredas ytterligare i fråga om besöksmöjligheter och förenligheten med Sveriges internationella åtaganden.

## Permission och särskild permission

Permissioner ska som utgångspunkt genomföras i Sverige. En sådan ordning kan medföra praktiska svårigheter och begränsa den intagnes faktiska möjligheter till permission. Även dessa frågor bör analyseras och klargöras ytterligare.

---

Yttrandet har beslutats av kammarrättslagmannen Annika Rojas Wiberg. Dokumentet har ingen underskrift. Kammarrättsfiskalen Maria Hansson har föredragit ärendet.